

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ เพื่อควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนในผู้สูงอายุที่มีความดันโลหิตสูง อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก	
ชื่อผู้เขียน	นายกวี เมฆประดับ	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์อเนก ช้างน้อย	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ไกรพิบูลย์	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนในผู้สูงอายุที่มีความดันโลหิตสูง อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีความดันโลหิตสูง เลือกแบบเจาะจงตามคุณลักษณะที่กำหนด จำนวน 20 คน สำหรับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพประยุกต์จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ได้แก่ การศึกษาเพื่อสร้างพลัง การสนับสนุนทางสังคม การรับรู้ความสามารถตนเอง และการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ และหาความเชื่อมั่นโดยส่วนของความรู้ และการสนับสนุนทางสังคม หาความเชื่อมั่นตามวิธีของคูเลอร์-ริชาร์ดสัน (K-R 20) ได้เท่ากับ .91 และ .85 ตามลำดับ ส่วนการควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อน หาความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .70 ร่วมกับการเยี่ยมบ้าน การสังเกต พูดคุย การตรวจวัดความดันโลหิต การชั่งน้ำหนัก แบบบันทึกกิจกรรมการควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนขณะอยู่บ้าน และการสอบถามญาติหรือผู้ดูแล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (paired t-test) และความเรียง

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น และแตกต่างกับก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .01$

2. การสนับสนุนทางสังคม พบว่า หลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมโดยรวม และในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์หรือจิตใจ ด้านวัตถุสิ่งของและบริการ และด้านข้อมูลข่าวสาร เพิ่มขึ้น และแตกต่างกับก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .01$

3. การควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อน พบว่า หลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนโดยรวม และในแต่ละด้าน ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม การออกกำลังกาย การควบคุมและการจัดการกับความเครียด การรับประทานยาและตรวจสุขภาพตรงตามนัด และการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสริมความรุนแรงของโรค เพิ่มขึ้น และแตกต่างกับก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .01$

Thesis Title Effects of Health Promoting Program for Control and Prevention of Complications in Hypertension Among the Elderly at Bang Kratum District, Phitsanulok Province

Author Mr. Kawee Makpradab

M.Ed. Health Promotion

Examining Committee

Assoc. Prof. Anek Changnoi	Chairman
Asst. Prof. Dr. Suchada Kraipibul	Member
Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member

Abstract

This is a one-group Pretest-Posttest-Design Quasi Experimental Research. The objective is to study the effects of a Health Promoting Program to control and prevent complications in some elderly people with hypertension in Phitsanulok's Bang Kratum District. Twenty samples were chosen to fit the criteria. The program follows models and theories such as: Empowerment Education Model, Social support, Self-Efficacy and Education for Old People. The data were collected by the interview developed by the author, (The validity is assessed by scholars. The reliability of the knowledge is .91 and the social support is .85 according to Kuder-Richardson's method. (K-R 20) The reliability of the complication prevention and control is .70 by means of Cronbach's alpha Coefficient), home visit, observation, talking, blood-pressure measurement, weighing, complication and control form while bring at home, and interviewing relatives or care takers. The SPSS for Windows computer program was used to analyse the data. The statistics used frequency, percentage, mean, standard deviation, paired t-test and narrative.

The results of the research are as followed:

1. After attending the program, the samples gained higher scores on the knowledge about Hypertension. The result is significantly different from before attending the program. ($p < .01$)

2. After attending the program, the samples gained higher scores on social support, both in general and specific, i.e. Emotion, Services, and Information. The result is significantly different from before attending the program. ($p < .01$)

3. After attending the program, the participants gained higher score on controlling complications ,both in general and specific, i.e. Selecting food and drink, physical exercising, Tension controlling, Medical taking and health checking, and Avoiding things that will make the disease worse. The result is significantly different from before attending the program. ($p < .01$)